

«EDUS» «EDUKACIJA ZA SVE»

Udruženje za unapređenje obrazovanja i podrške djeci sa i bez poteškoća u razvoju

«EDUS» «EDUKACIJA ZA SVE»

Udruga za unaprijeđenje obrazovanja i potpore djeci sa i bez poteškoća u razvitku

«ЕДУС» «ЕДУКАЦИЈА ЗА СВЕ»

Удружење за унапређење образовања и подршке дјечи са и без потешкоћа у развоју

«EDUS» «EDUCATION FOR ALL»

Association for advancement of education and support for children with and without

Godišnji narrativni izvještaj

2011.

„EDUS“ („EDUKACIJA ZA SVE“) je neprofitna, nevladina organizacija koja razvija i unapređuje obrazovanje i podršku djeci sa i bez poteškoća u razvoju, partnerstvom sa vladinim, nevladinim i profitnim sektorom, kroz edukaciju, informiranje i podizanje svijesti javnosti.

Vizija EDUS-a je realizacija punog potencijala svakog djeteta, sa i bez poteškoća u razvoju.

Mjedenica 34, 71000 Sarajevo

Edus.bih@gmail.com

www.edusbih.org

SADRŽAJ:

1. KRATAK PREGLED DOGAĐAJA I FOKUS ZA SLJEDEĆU GODINU

2. GLAVNE AKTIVNOSTI I PROJEKTI

2.1. CABAS® UČIONICE U J.U. "MJEDENICA"

2.2. RANA INTERVENCIJA

2.2.1. SARADNJA SA ANUBIH

2.2.2. MODEL RANE DETEKCIJE, DIJAGNOZE I INTERVENCIJE U SARADNJI SA KCUS

2.2.3. UNICEF I CENTRI ZA RANI RAZVOJ

2.3. SREBRENİK

2.4. EDUKACIJSKI SOFTVER

2.5. PROJEKTI VEZANI ZA SOCIJALNI OKVIR

2.6. SARADNJA SA NADLEŽNIM LOKALNIM, ENTITETSKIM I DRŽAVNIM USTANOVAMA I INSTITUCIJAMA

3. EDUSOVE MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

3.1. MEĐUNARODNA CABAS® KONFERENCIJA U NEW YORKU

3.2. KONGRES PSIHOLOGA BIH U BANJALUCI

3.3. EVROPSKI KONGRES ABA/ BBS U MILANU

3.4. PARTNERSTVO SA UNIVERZITETOM U PARMİ

3.5. KONFERENCIJA PRIMJENJENE BIHEVIORALNE ANALIZE U DENVERU

3.6. PREDAVANJE NA UNIVERZITETU U TUZLI I AKTIVU DEFEKTOLOGA KANTONA SARAJEVO

3.7. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA ABAl U GRANADI

3.8. „SARAJEVO GREEN DESIGN FESTIVAL“

3.9. DANI BHAAAS U ZENICI

4. ODNOSI SA JAVNOŠĆU I AKTIVNOSTI NA PROMOCIJI EDUS-a

4.1. DOBROTVORNI I INAUGURALNI KOKTEL U DOMU ORUŽANIH SNAGA

4.2. DOBROTVORNI KONCERT „ALMER I NIRVAN“

4.3. KONCERT I IZLOŽBA U „MJEDENICI“

4.4. VAŽNE POSJETE EDUS-u

4.5. MEDIJSKA POJAVLJIVANJA

4.6. IZRADA PROMOTIVNIH MATERIJALA

4.7. PROMOCIJA PUTEM ELEKTRONSKIH MEDIJA

5. RAZVOJ EDUS-ovih KAPACITETA

5.1. ČLANSTVO

5.2. ODBOR POČASNIH DIREKTORA

5.3. ADMINISTRATIVNO OSOBLJE

5.4. VOLONTERSKI RAD

6. DONATORI, PARTNERI I PODRŠKA

7. PREGLED PRIHODA I RASHODA U 2011.

1. KRATAK PREGLED DOGAĐAJA I FOKUS ZA SLJEDEĆU GODINU

Iz detaljnog, dolenađenog opisa aktivnosti može se zaključiti da je Udruženje EDUS-Edukacija za sve u svojoj prvoj godini postojanja bilo izuzetno uspješno.

Najvažniji rezultati su ostvareni u ključnim dijelovima strategije, prije svega u kvalitativnom poboljšanju obrazovnog sistema uvođenjem i ugradnjom CABAS® metodologije u obrazovanje djece sa poremećajima u razvoju, koja su dosad uglavnom bila prepuštena svojim porodicama. Kroz primjenu CABAS® sistema u multidisciplinarnoj terapiji, vršena je i obuka deficitarnog stručnog kadra, kao i roditelja, a cjelokupan EDUS-CABAS® program se realizovao u J.U. „Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece Mjedenica“.

U samo godinu dana, EDUS je obezbjedio preko 100,000 KM, od čega je najveći dio za navedeni program . Od toga je kroz Javni poziv UNDP-a i Grada Sarajeva dobiveno 70,000 KM za projekat: „Sarajevo-treći evropski grad sa CABAS učionicama“, koji je od 72 pristigla projektna prijedloga ocjenjen kao najbolji. Uz pomoć tog i ostalih manjih grantova, EDUS je uspio utrostručiti kapacitete CABAS® programa u odnosu na prethodnu školsku godinu i uključiti čak 65 djece i 25 stručnjaka, dok je lista čekanja sve duža.

U drugom najvažnijem strateškom cilju: Iniciranje i pomoć u razvoju sistema za ranu intervenciju za djecu sa poremećajem u razvoju, takođe je postignuto mnogo, prije svega na planu prepoznavanja problema od strane društva, ali i pokretanja sistemskih rješenja. EDUS je, naime, sa Akademijom nauka i umjetnosti BiH organizovao skup na temu rane intervencije koji je za cilj imao da pokrene i usmjeri mehanizme u društvu koji mogu pomoći rješavanju ovog problema. U tom smislu su napravljene i Preporuke skupa, od kojih je za EDUS najvažnija preporuka za podršku Modela za ranu detekciju, dijagnozu i intervenciju, kojeg bi EDUS trebalo da sprovodi sa KCUS-om.

Iako je u prvoj godini najveći dio sredstava i energije bio usmjeren prema CABAS® učionicama i ranoj intervenciji, EDUS je počeo tematski da se širi i na druge oblasti strategije, kao što su praćenje svjetskih tokova u edukaciji kroz aktivno učešće na nekoliko međunarodnih naučnih konferencija na kojima su na mapu stavljeni i Sarajevo i BiH, zatim planiranje projekata za razvoj edukacijskog softvera, te projekata vezanih za širi socijalni okvir inkluzivnog društva.

EDUS i projektne učionice su posjetili brojni ugledni gosti, među kojima su najistaknutiji čelnici međunarodnih organizacija UNDP-a, UNICEF-a, NATO HQ Sarajevo, OSCE-a, zatim supruga ambasadora SAD-a te direktorica Prosvjetno-pedagoškog zavoda. Većina posjetilaca su zatim, finansijskim i drugim sredstvima, pomogli realizaciju EDUS-ovih aktivnosti u 2011. godini.

Među brojnim aktivnostima vezanim za odnose sa javnošću i promociju rada Udruženja, ističu se dva uspješna dobrotvorna događaja održana u Domu Oružanih snaga, koktel u aprilu, koncert „Almer&Nirvan“ u septembru, koncert i izložba u „Mjedenici“, zatim izrada EDUS i CABAS® brošura, EDUS prezentacije i video-spota.

Godišnji izvještaj za 2011.

Zbog ograničenosti kapaciteta u prvoj godini, ako se izuzme učešće na međunarodnim konferencijama i posjeta Srebreniku, većina aktivnosti se dešavala na području Sarajeva. Da bi se postiglo održanje i proširenje sadašnjih kapaciteta, ali i pokrivanje većeg prostora u BiH, kao i realizacija većih projekata (npr. iz IPA fondova), neophodno je proširiti EDUS-ove administrativne i prostorne kapacitete, kao i iznaći partnere uz koje EDUS može iznijeti veće projekte tipa IPA projekata Evropske unije. To će najvjerojatnije zahtijevati i izmještanje EDUS-a sa trenutne lokacije (J.U. „Mjedenica“).

Fokus u idućoj godini bi također trebao biti i na lobiranju za veću finansijsku podršku od strane nadležnih ministarstava, koje su u ovoj godini EDUS-ove projekte samo formalno podržavali.

Kad su u pitanju nauka i visokoškolsko obrazovanje, iako je EDUS ostvario izuzetnu saradnju sa Akademijom nauka i umjetnosti BiH i klinikama KCUS-a, saradnja sa univerzitetom bi trebala biti mnogo intenzivnija, naročito u praktičnoj obuci studenata i unapređenju katedri.

2. GLAVNE AKTIVNOSTI I PROJEKTI

2.1. CABAS® UČIONICE U J.U. „MJEDENICA“

Težište EDUS-ovih aktivnosti u prvoj godini bilo je vezano za glavni strateški pravac: kvalitativno unapređenje sistema podrške djeci sa i bez poteškoća u razvoju, prije svega kroz nastavak programa CABAS® (brošura u prilogu) kojeg je Izvršna direktorica EDUS-a, dr. Nirvana Pištoljević, počela da sprovodi u J.U. „Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece Mjedenica“ u septembru 2010., tada u koordinaciji sa Udruženjem roditelja URDAS. EDUS je u februaru 2011. preuzeo vođenje ovog projekta obezbjeđivši iznos potreban za dovršenje školske 2010/ 2011. god. od Svjetskog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) i NATO-a.

U program su u školskoj 2010/ 2011. godini bile uključene dvije učionice sa 20 djece uzrasta 4-9 godina, u kojima se kroz teoretsku i praktičnu obuku-direktan rad sa djecom, obučavalo 10 stručnjaka raznih profila (edukatori-rehabilitatori, pedagozi, psiholozi, fizioterapeuti i socijalni radnik). Pretežno se radilo o djeci sa poremećajima autističnog spektra na relativno niskom nivou funkcionisanja kojima do tada nije pružana adekvatna pomoć, zbog nedostatka stručnog kadra u ovoj oblasti u našoj zemlji. Već nakon prve školske godine u kojoj je primjenjivana CABAS® metodologija rezultati su bili izvanredni- čak 5 od 20 djece je bilo pripremljeno za pohađanje redovne nastave i programa u osnovnim školama i predškolskim ustanovama, a sva ostala djeca su pokazala značajan i dokumentovan napredak.

Od 10 stručnjaka koji su učestvovali u programu, 8 je uspješno završilo prvu godinu programa stekavši osnovna znanja za primjenu CABAS® metodologije, od kojih su profesor predškolskog odgoja mr. Stanislava Majušević i psihologinja Džana Semanić počele da rade i na dostizanju prvog stepena CABAS® licence.

I roditelji djece učesnika u programu su takođe imali priliku da se educiraju i učestvuju u procesu obrazovanja svog djeteta kroz predavanja, radionice i individualne roditeljske sastanke. Tu je većina roditelja savladala osnove metodologije u svrhu njenog korištenja kod

Godišnji izvještaj za 2011.

kuće te kroz direktnu komunikaciju s osobljem imala uvid u napredak djeteta, ali i pomagala u izboru najboljih taktika za rad sa djetetom. S obzirom na otvorenu prirodu programa, na predavanja su dolazili i roditelji djece koja nisu bila uključena, kao i stručnjaci van same „Mjedenice“.

Zbog velikog interesa roditelja i relativne uspješnosti u mobilisanju sredstava, kad su CABAS® učionice u pitanju, EDUS je ne samo u potpunosti ostvario već i premašio plan za 2011. godinu: iako je planirano proširenje broja učionica sa 2 na 4 u novoj školskoj godini, broj je u stvari povećan na 7, a broj djece sa 20 na 65 (planirano 45), što je praktično utrostručenje kapaciteta u odnosu na prethodnu školsku godinu. Broj stručnjaka koji se obučavaju kroz ovaj program je takođe porastao sa 10 na 25. Treba naglasiti da su u učionice uključena i djeca iz etničkih manjina, kao i djeca iz Republike Srpske.

Prvo polugodište školske 2011/ 2012. godine je u najvećem dijelu finansirano od strane EU-a, kroz projekat „Jačanje lokalne demokratije/demokracije II“ kojeg realizuju UNDP u BiH i Grad Sarajevo. Aplicirajući sa projektom pod nazivom „Sarajevo- treći evropski grad s CABAS® učionicama“, EDUS je bio najuspješniji aplikant od 72 prijavljena, dobivši tako maksimalan grant u iznosu od 70,000 KM za izvođenje projekta. Ta sredstva će biti, prema planu, potrošena do 15 januara 2012., a za sada je obezbjeđen samo dio sredstava za nastavak školske godine.

2.2. RANA INTERVENCIJA

Nakon CABAS® učionica, najviše EDUS-ove energije u protekloj godini je utrošeno na jedan od glavnih strateških ciljeva: Iniciranje i pomoć u razvoju sistema rane intervencije za djecu sa poteškoćama u razvoju.

2.2.1. SARADNJA SA ANUBIH-om

Da bi ideja bila prije svega plasirana u javni sektor, a zatim i sprovedena, tražena je podrška od stručnih i naučnih autoriteta, od kojih je zvanični i krovni Akademija nauka i umjetnosti BiH. Kroz postojeće kontakte sa prof. Verom Daneš sa Dječjeg odjeljenja Psihijatrijske klinike KCUS-a, te Bojanom Šošićem i Melitom Murko iz Projekta mentalnog zdravlja, uspostavljena je izuzetno uspješna saradnja s ANUBIH-om, prije svega s Akademikom Slobodanom Logom, Predsjedavajućim Odbora za psihijatrijska i neurološka istraživanja Odjeljenja medicinskih nauka te dopisnim članom Akademije i Šefom Pedijatrijske klinike KCUS-a, prof.dr. Senkom Mesihović- Dinarević. Prijedlog da se organizuje skup vezan za temu rane intervencije je prihvaćen i od novembra 2010. do aprila 2011. EDUS je, s navedenim osobama učestvovao u radu Organizacionog odbora.

4. aprila 2011. godine u Glavnoj sali ANUBIH-a povodom Svjetskog dana autizma koji je bio 2. aprila, održan je skup pod naslovom:

“RANA DETEKCIJA, DIJAGNOZA I INTERVENCIJA KAO KLJUČ USPJEHA U TRETMANU AUTIZMA I OSTALIH NEURORAZVOJNIH POREMEĆAJA KOD DJECE”

Skup je organizovan pod pokroviteljstvom Člana Predsjedništva BiH Željka Komšića i uz podršku UNDP-a. Moderator skupa je bio Akademik Slobodan Loga. Predavači na skupu su

Godišnji izvještaj za 2011.

bile Ombudsmen Nives Jukić, iz Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH i Nirvana Pištoljević, Izvršna direktorica EDUS-a i naučnica sa Univerziteta Columbia u New Yorku. Gdja Jukić je predstavila stanje u oblasti ljudskih prava kad su u pitanju djeca sa poteškoćama u razvoju s posebnim osvrtom na djecu sa autizmom, a dr. Pištoljević je izložila naučna saznanja i prikazala najbolju svjetsku praksu u oblasti rane intervencije, kroz prezentaciju projekta kojeg vodi u J.U. „Mjedenica“.

Panelisti su bili prof.dr. Senka Mesihović-Dinarević, prof.dr. Vera Daneš, prof.dr. Samir Prohić, dr.sci.dr Mira Spremo, Mr.sci.dr. Katica Nikolić i doc.dr. Emira Švraka i oni su govorili o vlastitim iskustvima u svakodnevnom radu sa djecom sa neurorazvojnim poremećajima kako bi predstavili stvarno stanje u ovoj oblasti u BiH. U raspravi su učestvovali i drugi stručnjaci iz cijele BiH.

Posjećenost i publicitet ovog skupa su bili na visokom nivou, a nekoliko visokotiražnih dnevnih i sedmičnih novina su objavili članke i fotografije tim povodom („Oslobođenje“, „Avaz“, „Dani“), a događaj je praćen i od strane nekoliko TV stanica.

Skup je proizveo *Zaključke i preporuke* na kojima je EDUS još neko vrijeme radio unutar Organizacionog odbora. Glavni zaključak je da je sadašnji zdravstveni, obrazovni i socijalni sistem podrške u našoj zemlji neophodno unaprijediti ugradnjom funkcionalnih mehanizama ranog otkrivanja, dijagnosticiranja i rane intervencije kojima bi se osigurale dostupne, prikladne i kvalitetne usluge za djecu sa smetnjama u razvoju. U tom smislu su određene i preporuke Skupa te su kao preduslovi za uspostavljanje takvih mehanizama određeni pravni, institucionalni, socijalni okviri kao i načini osnaživanja partnerske uloge porodice. Kao jedna od preporuka za institucionalni okvir od izuzetne važnosti za EDUS je:

„Podržati stvaranje Modela za ranu detekciju, dijagnozu i intervenciju kod razvojnih poremećaja u kooperaciji Udruženja EDUS, J.U. „Mjedenica“ i KCUS, a pod nadzorom odgovarajućeg Upravnog odbora. Ukoliko se model pokaže uspješnim u lokalnim uslovima, moći će se ugrađivati u postojeće infrastrukturne kapacitete, prema potrebama identifikovanim u skladu sa tačkom 2.a“.

Planirano je da se Preporuke Skupa upute na sve zvanične adrese relevantne za ovu tematiku, počev od Ministarstva zdravstva, obrazovanja i socijalne zaštite do škola i domova zdravlja i tako počne i zvanična kampanja za uvođenje mehanizama rane intervencije.

U okviru saradnje s Akademijom, dogovoreno je da dr. Pištoljević uredi jedan broj „Acta Medica“ kojeg izdaje Odjeljenje medicinskih nauka ANUBIH-a, u kojem bi se objavili njeni i naučni radovi kolega sa Univerziteta Columbia u New Yorku.

Kao rezultat izuzetno dobre saradnje sa Akademijom, EDUS je dobio i zvanično pismo podrške, a Akademik Slobodan Loga je postao i jedan od EDUS-ovih počasnih direktora.

2.2.2. MODEL RANE DETEKCIJE; DIJAGNOZE I INTERVENCIJE (MODEL RDDI), U SARADNJI SA KCUS-om

Prilikom formiranja prvih CABAS® učionica pri J.U. „Mjedenica“ i početnim opservacijama djece- kandidata, dr. Pištoljević je uočila veoma nizak stepen funkcionalnosti ove djece u

Godišnji izvještaj za 2011.

odnosu na njihove vršnjake u SAD-u. Vrlo lako se dalo uočiti da je glavni razlog ovakvog stanja praktično nepostojanje sistemske rane intervencije za djecu sa poremećajima u razvoju. Naročito su bili izraženi problemi sa djecom u autističnom spektru koja su imala vjerovatno najmanje adekvatne pomoći.

Nakon razgovora sa prof.dr. Verom Daneš, Šefom Dječijeg odjeljenja psihijatrijske klinike (KCUS) i prof.dr. Senkom Mesihović-Dinarević, Direktoricom Pedijatrijske klinike (KCUS) potvrđeno je da ove klinike nemaju adresu na koju mogu uputiti djecu koja dobiju dijagnozu ili za koje se sumnja da imaju neki razvojni poremećaj, naročito kad je u pitanju autizam. Odlučeno je da se odmah počne sa upućivanjem djece na EDUS-ovu adresu za procjenu stanja i eventualnu terapiju, još u najranijem dobu djeteta. Obje klinike su EDUS-u uputile i pisma podrške i zvanično izrazila interes za saradnjom, a potom su i redovno slale djecu za koju su smatrali da je potrebna pomoć te neke od svojih stručnjaka na obuku u EDUS-ovim učionicama u „Mjedenici“. Na taj način se značajno povećao i broj djece kandidata za učionice/ grupe već u prvoj školskoj godini (sa planiranih 6 na 20), a u drugoj godini je porastao na 65, ograničen jedino obezbjeđenim sredstvima (na listi čekanja još najmanje 20 djece).

Zamišljeno je da Model RDDI funkcioniše tako da se osoblje u primarnim zdravstvenim ustanovama obučava za što raniju detekciju poremećaja (0-4 godine starosti djeteta) i potrebe za intervencijom. EDUS bi obezbjeđio segment rane intervencije u svom prostoru, kroz multidisciplinarnu terapiju, dok bi se dijagnoza uspostavljala kroz međusobnu saradnju stručnjaka koji rade na intervenciji pri EDUS-u i stručnjaka KCUS-a koji uspostavljaju dijagnozu. Na taj način bi se akcenat stavio na obezbjeđenje neophodne pomoći djetetu u najranijoj mogućoj dobi, kad je ta pomoć i najefektnija, umjesto, kao što je ranija praksa, na uspostavljanje dijagnoze nakon koje, za većinu razvojnih poremećaja, ne postoji adresa na koju se roditelji mogu obratiti za multidisciplinarnu terapiju.

Nakon procjene konačnih rezultata primjene ovakvog modela u lokalnim uslovima, u slučaju da se pokaže uspješnim, što se može očekivati s obzirom na dosadašnji uspjeh sa nešto starijom djecom (4-9 godina), Model bi se mogao primjenjivati u cijeloj BiH, pod uslovom da se do tada prilagodi i postojeća infrastruktura za njegovu primjenu.

Iako je EDUS aplicirao na više adresa za finansijsku podršku Modela RDDI, dosad je dobiven samo dio sredstava (18,000 KM od Švajcarske ambasade). I pored toga, s obzirom da se saradnja sa KCUS-om koji nam upućuje djecu za koje se sumnja da imaju razvojni poremećaj nastavlja, kao i to da je izvjestan broj takve djece ušao u EDUS-ov program kroz sredstva dobivena za učionice za djecu od 4-9 godina, može se reći da Model djelimično već funkcioniše. Ipak, za njegovu optimalnu efektivnost neophodna su dodatna sredstva koja bi omogućila i obuku stručnog kadra iz primarne zdravstvene zaštite za ranu detekciju, te više osoblja i bolju opremu od one kojom se trenutno raspolaže.

2.2.3. UNICEF I CENTRI ZA RANI RAZVOJ

UNICEF u BiH prvobitno nije pokazivao interes za finansiranje EDUS-ovih projekata, s objašnjenjem da se prvenstveno bave izradom novih politika, a ne direktnom asistencijom tamo gdje bi to na sebe trebale preuzeti nadležne institucije. Međutim, upravo na inicijativu UNICEF-a, dr. Pištoljević je u maju i junu 2011. radila na izradi projektnog prijedloga za Sistem prevencije, detekcije, dijagnoze i intervencije kod razvojnih poremećaja, zajedno s doc.dr.Smailom Zubčevićem, neuropedijatom Pedijatrijske klinike KCUS-a i Selenom

Godišnji izvještaj za 2011.

Bajraktarević, predstavnicom UNICEF-a za zdravlje i rani razvoj djece. Nažalost, otkako je prijedlog okončan u junu, nisu dobivene informacije o tome da li je i prihvaćen, odnosno da li je njegovo finansiranje izgledno.

EDUS je sa UNICEF-om takođe pregovarao o mogućem korištenju nedavno oformljenih UNICEF-ovih Centara za rani razvoj (2 u Federaciji BiH i 4 u Republici Srpskoj) za ranu intervenciju. Bilo je čak i dogovoreno da osoblje i djeca iz Centra u Kiseljaku dolaze u Mjedenicu u šk. 2011/ 2012. god., kako bi se osoblje kroz direktan rad sa djecom pod nadzorom dr. Pištoljević, obučilo za rad po CABAS® sistemu. Međutim, ni ta ideja nije sprovedena, iako određeni broj djece iz Kiseljaka dolazi po pomoć u Mjedenicu u pratnji roditelja, jer im, po njihovim riječima, Centar za rani razvoj ne pruža potrebne servise.

2.3. SREBRENİK

Kroz saradnju s Yurijem Afanasievim, Rezidentnim koordinatorom UN-a i Rezidentnim predstavnikom Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, EDUS je informisan o veoma teškoj situaciji u kojoj se nalazi preko stotinu djece u Opštini Srebrenik zbog nepostojanja servisa za adekvatnu pomoć za djecu s poteškoćama u razvoju. Na inicijativu i uz pomoć gosp. Afanasieva, EDUS je uspostavio prve kontakte sa ovom sredinom, a dr. Pištoljević je i lično posjetila Udruženje u Srebreniku koje se brine o ovoj djeci te s njima razradila taktiku za sljedeće korake pomoći. Očekuje se da će se u toku sljedeće godine, kada se izgrade prostorije koje je UNDP finansirao i uz stručnu pomoć EDUS-a, servisi za ovu veliku grupu djece sa poteškoćama u razvoju značajno popraviti.

2.4. EDUKACIJSKI SOFTVER

Kroz saradnju s UNDP-om prilikom organizacije Skupa na Akademiji, došlo je do ideje da se, u okviru UNDP-ovog projekta vezanog za informacijske tehnologije, napravi projekat za izradu aplikacija na našem jeziku koje bi se koristile za edukaciju djece s poteškoćama u razvoju, a koje bi se mogle koristiti i u zemljama u regionu. Iako je EDUS svoj dio posla u pripremi prijedloga obavio, do sad nismo dobili povratnu informaciju o daljim koracima.

U ovom smislu, EDUS je takođe uspostavio kontakte s Elektrotehničkim fakultetom u Sarajevu. U razgovoru sa dr. Sašom Mrdovićem razmotrene su mogućnosti dalje saradnje u oblasti izrade edukacijskih softvera koji bi bili konkurentni na regionalnom tržištu, značajna pomoć u učionicama, ali i sredstvo održivosti cjelokupnog EDUS-ovog programa. Zbog velikog napora da se obezbijede sredstva za osnovne EDUS-ove aktivnosti u učionicama J.U. "Mjedenica", još nije bilo prilike da se ove ideje i realizuju i očekuje se da će se to desiti u toku naredne godine.

2.5. PROJEKTI I AKTIVNOSTI VEZANE ZA SOCIJALNI OKVIR

U nastojanju da svoje djelovanje proširi i podstakne razvoj obavještenog i inkluzivnog društva, EDUS je, pred kraj godine, započeo i saradnju s novoosnovanim Centrom za fotografiju, film i multimediju Sarajevo (CFFM), s kojim je potpisan i Protokol o partnerstvu. Predviđeno je da EDUS i CFFM nastupaju kao partneri u projektima vezanim za neformalno

Godišnji izvještaj za 2011.

obrazovanje za djecu sa i bez poteškoća u razvoju te razvoj inkluzivnog društva kroz afirmaciju sposobnosti djece s poteškoćama u razvoju, kao i edukaciju javnosti putem vizuelnih medija.

Upravo je završen prijedlog projekta pod nazivom: „Mlade vizije za civilno društvo“, koji treba da potakne slobodu izražavanja i socijalnu inkluziju. Zamišljeno je da se radi sa grupom od 30 djece 12-16 godina iz nekoliko škola, različite etničke pripadnosti i socijalnog statusa, kao i sposobnosti (uključena bar jedna specijalna škola). Djeci bi se dala osnovna tehnička uputstva, zatim bi sami fotografisali na istu temu, da bi kasnije analizirali i upoređivali svoje i fotografije ostalih učesnika razvijajući slobodu izražavanja, znanje o, i toleranciju prema „drugačijem“ u svijetu oko sebe.

U decembru 2011., EDUS je takođe počeo saradnju sa Osnovnom muzičkom školom Mladen Pozajić u Sarajevu, čija je profesorica klavira Amela Arifhodžić izrazila želju da organizuje koncert za djecu Mjedenice, uključujući i djecu sa teškim poremećajima koja dosad nisu mogla ići na muzičke događaje ovog tipa. Koncert je dogovoren za 28. Decembar 2011. u Sali za konferencije u Mjedenici..

2.6. SARADNJA SA NADLEŽNIM LOKALNIM, ENTITETSKIM I DRŽAVNIM USTANOVAMA I INSTITUCIJAMA

Grad Sarajevo je, kao partner UNDP-a u projektu Jačanje lokalne demokratije/ demokracije II (LOD II) čiji je korisnik EDUS, dao direktnu podršku projektu CABAS® učionica u Mjedenici.

Iako Ministarstvo obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo do sada još nije finansijski podržalo rad EDUS-a, na zahtjev za sredstva odgovoreno je pismenom podrškom nastavku rada CABAS® učionica i odjeljenja za ranu intervenciju. Na sastanku s Ministrom, EDUS je dobio nezvanična uvjerenja da će se određena sredstva, u zavisnosti od mogućnosti, dodijeliti čim budu dostupna. EDUS je i zvanično aplicirao na javni poziv Ministarstva krajem ove godine.

EDUS je, takođe, uspostavio saradnju s Prosvetno-pedagoškim zavodom (PPZ) i u novembru održao ugledni čas za savjetnike Zavoda.

Na sastanku sa J.U. "Djeca Sarajeva" (krovna predškolska ustanova), razmatrano je kako da se Djeca Sarajeva uključe u program rane intervencije. EDUS-u je za program rane intervencije ponuđen prostor jednog od napuštenih vrtića, ali je, nakon obilaska, utvrđeno da troškovi sanacije potrebni da se objekat dovede u upotrebno stanje prevazilaze EDUS-ova trenutna sredstva. Još se uvijek čeka na zvanični odgovor na pismo namjere kojim je ponuđena saradnja Djeci Sarajeva kroz obuku stručnog kadra i roditelja te korištenje njihovih prostornih kapaciteta.

Pred kraj godine, na inicijativu Ministarstva civilnih poslova, započeta je i zajednička aplikacija Ministarstva i EDUS-a za međunarodna sredstva za projekat rane intervencije.

Ostala relevantna ministarstva, kao npr. ministarstva zdravlja i socijalne skrbi na svim nivoima vlasti, nisu pokazala dovoljno interesa za EDUS-ove aktivnosti, a aplikacije za sredstva su ili odbijene ili još uvijek bez odgovora.

3. EDUS-ove MEĐUNARODNE I AKTIVNOSTI U BIH U OBLASTI NAUKE I VISOKOG OBRAZOVANJA

Osim saradnje s Akademijom nauka i umjetnosti BiH, podrobno opisane u poglavlju 2.1., EDUS je bio vrlo aktivan na nekoliko naučnih događaja u BiH i inostranstvu.

3.1. MEĐUNARODNA CABAS® KONFERENCIJA U NEW YORKU

Na Četvrtoj međunarodnoj CABAS® konferenciji u New Yorku, SAD u februaru 2011., dr. Pištoljević je bila Predsjedavajuća na Simpozijumu: „What CABAS® can give to the world“ („Šta CABAS® može dati svijetu“), gdje je održala predavanje: „From Fred S. Keller School to Mjedenica School in Sarajevo- Bringing Evidence-based Education to Bosnia and Herzegovina“ („Od Fred S. Keller škole do Mjedenice u Sarajevu- uvođenje evidence-based obrazovanja u BiH“).

3.2. KONGRES PSIHologa BIH U BANJALUCI

U februaru 2011., na Drugom kongresu psihologa BiH održanom u Banjaluci, dr. Pištoljević je bila glavni predavač i održala predavanje: „Od Columbia University i New York-a do Mjedenice i Sarajeva stopama nauke“.

3.3. EVROPSKI KONGRES ABA/ BBS U MILANU

15-17 juna 2011, pri milanskom Università degli Studi održan je Peti evropski kongres primjenjene bihevioralne analize pod nazivom: „ABA: Nuovi Metodi di intervento per la clinica l'educazione e la riabilitazione“. („ABA: Novi metodi intervencije za edukacijsku i rehabilitacionu terapiju“), na kome je učestvovao i EDUS sa svoja dva člana.

Dr. Nirvana Pištoljević je održala predavanje na temu: „Research to disseminate best practices for children with autism“ („Istraživanje o širenju najboljih praksi za djecu sa autizmom“).

Mr. Stanislava Majušević i mr. Zumreta Jeina, stručnjaci koje dr. Pištoljević obučava kroz praktičan rad u CABAS® učionicama, pod njenim su mentorstvom i na osnovu rada u učionicama, napravile naučni rad pod naslovom: „A procedure to simultaneously induce observational learning, naming and increase spontaneous speech“. („Procedura za simultano induciranje opservacionog učenja, imenovanja i povećanje spontanog govora“), kojeg je uspješno prezentovala mr. Majušević, a to je rezultiralo partnerstvom iz sljedećeg poglavlja.

3.4. PARTNERSTVO SA UNIVERZITETOM U PARMU

Kao rezultat uspješnog učešća na konferenciji u Milanu, EDUS je uspostavio saradnju s predstavnicima Univerziteta u Parmu koji su izrazili interes za zajedničke naučne projekte, što je dovelo do potpisivanja ugovora o partnerstvu. Takođe se planira zajedničko apliciranje za fondove IPA Evropske unije koji podrazumijevaju učešće više zemalja. U tom smislu se

trenutno pokušava identifikovati institucija/ pravno lice koje bi moglo pružiti potrebnu administrativnu podršku projektu takvih razmjera.

3.5. KONVENCIJA PRIMJENJENE BIHEVIORALNE ANALIZE U DENVERU

Na 37. Godišnjoj konvenciji primjenjene bihevioralne analize u Denveru, Colorado, u junu 2011. dr. Pištoljević je predstavila rad na temu: "From Fred S. Keller School to Mjedenica School in Sarajevo; 1 year data review". ("Od škole Fred S. Keller do Mjedenice u Sarajevu, pregled podataka iz prve godine.")

3.6. PREDAVANJE NA UNIVERZITETU U TUZLI I AKTIVU DEFEKTOLOGA KANTONA SARAJEVO

Predavanjem pod naslovom: "Podučavanje učenika sa posebnim potrebama u inkluzivnom odjeljenju", dr. Pištoljević je učestvovala, kao pozvani predavač, na seminaru: "Školska reforma: inkluzivno obrazovanje-gdje smo sad i gdje idemo". Seminar je u junu mjesecu organizovao Univerzitet u Tuzli, Fakultet za edukaciju-rehabilitaciju (ranije poznat kao Defektološki fakultet). U avgustu mjesecu je održala i predavanje o svom radu u CABAS® učionicama i Aktivu defektologa Kantona Sarajevo.

3.7. „SARAJEVO GREEN DESIGN FESTIVAL“

U Sarajevu je od 9-17. septembra 2011. održan drugi međunarodni „ Sarajevo Green Design Festival“ na kojem je dr. Pištoljević u dijelu programa pod nazivom „Inclusive designs“ („Inkluzivni dizajn“) održala predavanje: " Bihevioural sciences and environment“ („Biheviouralna nauka i okoliš“). Na Festivalu je također predstavljen idejni projekat dječijeg igrališta prilagođenog djeci sa posebnim potrebama kojeg je Arhitektonski fakultet u Sarajevu uradio u saradnji sa EDUS-om.

3.8. DANI BHAAAS

Na Trećim Danima Bosansko-hercegovačko američke akademije nauka i umjetnosti održanim u Zenici 12-14. oktobra 2011., dr. Pištoljević je bila Direktor Seminara iz dječije psihijatrije, gdje je održala i predavanje pod naslovom : "Evidence-based education for children with Autism and other developmental delays- Project CABAS® in Mjedenica, Sarajevo", ("Evidence-based obrazovanje za djecu sa autizmom i drugim poteškoćama u Razvoju- Projekat CABAS® u Mjedenici, Sarajevo") gdje je brojne stručnjake iz zemlje i SAD-a upoznala sa radom EDUS-ovim projektnim učionicama kao primjerom dobre prakse u terapiji za djecu sa poremećajima u razvoju.

3.9. KONFERENCIJA ABAI U GRANADI

Na Šestoj konferenciji Međunarodne asocijacije za bihevioralnu analizu (ABAI), održane 24-26. novembra u Granadi, Španija, svoje naučne radove su predstavile i EDUS-ove članice dr. Nirvana Pištoljević i mr. Stanislava Majušević.

Među brojnim predavačima iz cijelog svijeta, Pištoljević je bila jedna od šest pozvanih i predsjedavajuća na jednom od simpozijuma, na kome je održala predavanje: "Od Univerziteta Columbia do škole Mjedenica u Sarajevu- dejstvo podučavanja primjenom bihevioralne analize u Bosni i Hercegovini", stavljajući tako Sarajevo i BiH na svjetsku mapu u ovoj naučnoj oblasti.

Zapažen je bio i naučni rad kojeg je Stanislava Majušević napravila u saradnji s Nirvanom Pištoljević i Zumretom Jeinom (takođe EDUS-ovom članicom): "(„ Procedura za simultano induciranje opservacionog učenja, imenovanja i povećanje spontanog govora za pripremu učenika za učenje u inkluzivnom okruženju”.

S obzirom da je konferencija u Granadi bila drugi međunarodni skup na kojem su predstavljeni naučni radovi iz CABAS® učionica u Mjedenici, te da su najbliže zemlje sa CABAS® praksom Italija i Poljska, Sarajevo i BiH se u naučnom svijetu počinju prepoznavati kao regionalni centar u ovoj oblasti, sa sve većim brojem ponuda EDUS-u za saradnju.

Pored saradnje s Univerzitetom u Parmi, nekoliko engleskih univerziteta je takođe izrazilo interes za slanjem svojih postdiplomskih studenata na praktičnu nastavu u EDUS-ovim učionicama.

4. ODNOSI SA JAVNOŠĆU I AKTIVNOSTI NA PROMOCIJI EDUS-a

4.1. DOBROTVORNI I INAUGURALNI KOKTEL U DOMU ORUŽANIH SNAGA

Kao jednu od prvih većih promotivnih aktivnosti, EDUS je 20.aprila 2011. godine u prostorijama Doma Oružanih snaga (prijašnji Dom Armije) organizovao, uz potporu samog Doma i UNDP-a, dobrotvorni koktel koji je za cilj imao promociju EDUS-ovih aktivnosti i prikupljanje sredstava za rad učionica u Mjedenici.

Na prijemu je bilo prisutno više od stotinu zvanica, među kojima i predstavnici nekoliko ambasada i međunarodnih agencija, te ministar obrazovanja Kantona Sarajevo, dr. Emir Suljagić. Pozdravni govor je održao gosp. Yuri Afanasiev, Rezidentni koordinator UN-a i Rezidentni predstavnik UNDP-a koji je takođe učestvovao i u organizaciji, preuzimajući na sebe pozivanje predstavnika međunarodne zajednice. U prostoru su bili izloženi radovi likovne sekcije „Mjedenice“ koje su postavili Branka Fetahagić i Blanka Bosnić. EDUS je bio predstavljen projekcijom čiji je autor bio roditelj i neizvršni direktor EDUS-a Ken Lindsay, prezentacijom Dr. Pištoljević te posterima i brošurama. Likovni radovi, prezentacije i promotivni materijal su naišli na veoma emotivan i topao prijem. Hranu su za ovaj događaj

Godišnji izvještaj za 2011.

pripremali roditelji i osoblje projektnih učionica, te ostali članovi i pomagači EDUS-a, a bend „Vrtlog“ i djeca iz Muzičke škole Ilidža su ga i zvučno upotpunili. Ovom prilikom je za rad učionica prikupljeno oko 1400 KM, a EDUS-u značajno povećano članstvo.

4.2. DOBROTVORNI KONCERT „ALMER I NIRVAN“

11. septembra 2011. u Koncertnoj Sali Doma oružanih snaga koja je EDUS-u ustupljena za tu priliku, organizovan je dobrotvorni koncert benda „Almer i Nirvan“. Oko stotinjak prisutnih je uživalo u obradama standarda sevdaha ovog benda, a prikupljena sredstva od prodaje ulaznica i promotivnog muzičkog materijala, oko 1500 KM, iskorištena su za upošljavanje higijeničarke za učionice, s obzirom da Mjedenica dotad nije obezbjeđivala čišćenje projektnih učionica. Događaj je takođe iskorišten i za medijsku promociju EDUS-a putem TV priloga, a EDUS prezentacija je projicirana u pozadini kroz cijeli tok koncerta.

4.3. KONCERT I IZLOŽBA U „MJEDENICI“

Uz pomoć Osnovne muzičke škole „Mladen Pozajić“ iz Sarajeva, 28. Decembra 2011 održani su koncert i izložba u J.U. „Mjedenica“. S obzirom da zbog društvenih normi većina djece koja pohađa školu Mjedenica nije u prilici da posjećuje koncerte klasične muzike, koncert je organizovan kako bi im se ta mogućnost pružila, kao i da bi se djeca ove dvije škole družila i pokazala jedna drugima šta znaju. Na koncertu su nastupili učenici iz klase profesorice Amele Arifhodžić, a na programu su bila djela Beethovena, Webera, Diabellia i Thiersena. Likovnu izložbu učenika Mjedenice sa radovima na svili, skulpturama i crtežima priredile su profesorice Brankica Fetahagić i Blanka Kraišnik. Cjelokupni događaj bio je izvrsno prihvaćen od djece i nastavnog osoblja, a medijski popraćen člankom i foto-reportažom u „Oslobođenju“. EDUS planira organizovati ovakav događaj krajem svake kalendarske godine.

4.4. VAŽNE POSJETE EDUS-u

U toku prve godine, EDUS i projektne učionice su posjetili mnogi domaći i međunarodni dužnosnici, među kojima prvi gosp. Yuri Afanasiev, Rezidentni koordinator Ujedinjenih nacija i Rezidentni predstavnik UNDP-a u BiH, još u novembru 2010. Impresioniran onim što je vidio, gosp. Afanasiev od tada pruža EDUS-u bezrezervnu pomoć u održavanju standarda rada i jedan je od naših glavnih pomagača.

Predstavnica UNICEF-a u BiH, gđa Florence Bauer posjetila je projektne učionice u maju 2011., u pratnji menadžera projekta UNICEF-ovih Centara za rani razvoj Selene Bajraktarević da bi vidjele na koji način se rad u EDUS-ovim projektnim učionicama može iskoristiti za UNICEF-ove Centre.

U oktobru su EDUS posjetili i predstavnici OSCE-a, gosp. Richard Williams, Šef odjeljenja za humanu dimenziju i gđa Aleksandra Janković, projekt menadžer. Nakon ove posjete, OSCE je dodijelio sredstva EDUS-u u iznosu od 10,000 KM.

Godišnji izvještaj za 2011.

Najviši predstavnici NATO saveza u BiH su takođe posjetili EDUS u dva navrata, u aprilu (general Enyeart) i novembru 2011. (general Huffman) , a najavljena je i posjeta 19. decembra. Prilikom prve posjete EDUS-u je doniran i ček u iznosu od 6000 EUR-a, kao i poklon paketi djeci i osoblju učionica. Odjeljenje za odnose s javnošću Sjedišta NATO-a u Sarajevu redovno je izvještavalo o ovim posjetama putem medija, a takođe je pomoglo EDUS-u i u štampanju EDUS i CABAS® brošura i postera.

Supruga američkog ambasadora u BiH, gđa Danuta Moon i osoblje Ambasade SAD-a, posjetila je vrtić i učionice u oktobru 2011. Izrazivši interes za pomoć u nastavku projekta, predložila je da se naprave ukrasi za jelku/ dječije želje koje bi se podijelile uposlenicima Ambasade, kako bi im se dala prilika da pomognu kroz kupovinu edukacijskih igračaka djeci u EDUS-CABAS® učionicama.

U martu 2011., posjetila nas je i dr. Katrin Nyman-Metcalf, profesorica prava na Audentes International University u Tallinu. Tom prilikom je donirala EDUS-u 2000 EUR-a i prihvatila da bude jedan od Počasnih direktora.

U junu 2011, dr. Simon Wallace, Direktor za naučni razvoj u Evropi asocijacije „Autism Speaks“ je takođe bio u posjeti i, impresioniran dobrom praksom u učionicama i naučnim potencijalom, izrazio želju da pozove predstavnike EDUS-a na jednu od sljedećih konferencija „Autism Speaks“.

Od domaćih ustanova i udruženja, izdvojili bi posjetu Direktorice Prosvjetno-pedagoškog zavoda prof. Dine Borovine, koja je podržala naše aktivnosti i izrazila interes za obukom savjetnika Zavoda kroz EDUS-ove projekte.

Zainteresovani za praksu u EDUS-CABAS® učionicama, posjetili su nas, takođe, i roditelji/ predstavnici udruženja „Život sa Downovim sindromom“.

4.5. MEDIJSKA POJAVLJIVANJA EDUS-a

U toku ove godine Nirvana Pištoljević i Sanela Lindsay su se više puta pojavljivale u programima i priložima (Jutarnji program TVSA, BHT1- „Sve u svemu“, Bh radio, radio Kalman, itd.) gdje su govorile o EDUS-u i radu u projektnim učionicama.

Vodeći BH magazin „Dani“ su u novogodišnjem dvobroju objavili intervju na četiri stranice s dr. Pištoljević, popraćen fotografijama iz Učionica. Magazin „Gracija“ takođe je objavio članak o EDUS-u, kao i magazin „Panorama“, i to u svom prvom broju.

Kao što je već rečeno, Skup na Akademiji koji je EDUS suorganizovao, takođe je bio medijski dobro praćen, kao i posjete NATO saveza.

Na početku školske 2011/ 12 god., 8. septembra 2011. EDUS je u Mjedenici održao i konferenciju za štampu, zajedno sa predstavnicima donatora projekta, UNDP-a i Grada Sarajeva. 9. Septembra u „Oslobođenju“ i „Avazu“ su objavljeni članci tim povodom.

4.6. IZRADA PROMOTIVNIH MATERIJALA

Uz pomoć umjetnica Alme Hrasnice i Blanke Bosnić, krajem 2010. je završena izrada logotipa EDUS-a. EDUS-ovo drvo u cvatu je izazvalo veliki broj pozitivnih reakcija od Los Angelesa, preko New Yorka i Milana do Sarajeva i postalo njegov prepoznatljiv simbol.

Nakon toga su osmišljene i dizajnirane EDUS-ove brošure sa osnovnim informacijama, na bosanskom i engleskom jeziku, te vrhunskim fotografijama fotoreportera magazina Dana Dženata Drekovića. PR sekcija HQ Nato Sarajevo je ljubazno isprintala po 500 komada brošura na oba jezika. Distribuirane su na svim važnijim sastancima i događajima, a redovno se šalju i uz aplikacije. Za potrebe Dobrotvornog koktela odštampani su i EDUS poster.

Neizvršni direktor Ken Lindsay napravio je desetominutnu prezentaciju rada EDUS-a u kojoj su kombinovane fotografije iz Učionica sa dječijim crtežima i glavnim porukama EDUS-a.

U oktobru je, kao dio projekta: „Sarajevo-treći evropski grad sa CABAS® učionicama“ i ponovo uz pomoć Blanke Bosnić, napravljena i brošura o CABAS®-u, koja daje osnovne informacije na našem i engleskom jeziku o metodologiji rada u učionicama.

Zbog nedostatka sredstava, iako planiran, polusatni dokumentarni film o radu u učionicama, još nije napravljen.

U okviru gorenavedenog projekta, EDUS je izradio i 10-minutni spot koji promovise EDUS-CABAS projekat i treba da se prikaže na većem broju TV stanica.

4.7. PROMOCIJA PUTEM ELEKTRONSKIH MEDIJA

Iako je Web stranica www.edusbih.org je postavljena u aprilu 2011, radi se na novom dizajnu koji bi bio mnogo lakši za upotrebu, čitljiviji i estetski prihvatljiviji.

Formirana je i facebook grupa Edukacija za sve na kojoj se uglavnom postavljaju fotografije sa EDUS-ovih događanja, kao i linkovi za članke vezane za razvojne poremećaje. Takođe je formirana i facebook stranica Art Autism na kojoj se, u svrhu afirmisanja njihovih sposobnosti, izlažu radovi djece s autizmom i ostalim razvojnim poremećajima.

5. RAZVOJ EDUS-ovih KAPACITETA

Da bi se omogućio što brži napredak, osnivači EDUS-a su krajem 2010. razradili prije svega jasnu strategiju razvoja i kao rezultat napravili dokument „Geneza i strategija EDUS-a 2010-2013“, koji objašnjava polja djelovanja, način nastanka i planirane ciljeve i aktivnosti u prve tri godine rada. S zadovoljstvom se može konstatovati da su ključne planirane aktivnosti za 2011. godinu i sprovedene, bez obzira na ograničenost kapaciteta.

5.1. ČLANSTVO

Iako je prvobitno bilo samo sedam članova-osnivača, broj članova se u toku 2011. povećao na čak 100, pri čemu se najveći broj priključio u toku i nakon Dobrotvornog koktela. Određena je članarina od 20 KM, a spisak članova je u EDUS-ovom uredu.

5.2. ODBOR POČASNIH DIREKTORA

Osim nezvanične funkcije Neizvršnog direktora (Kenneth Lindsay, MBE, BA), EDUS je takođe ustanovio i Odbor počasnih direktora koji se sastoji od profesora svjetskog ugleda koji podržavaju rad EDUS-a, a koji za cilj ima da pomogne promociju EDUS-a na najvišem naučnom i kulturnom nivou. U Odboru počasnih direktora su:

- *R Douglas Greer, profesor psihologije i obrazovanja, Teachers College, Columbia University,*
- *Akademik Slobodan Loga, Predsjednik Odbora za psihijatrijska i neurološka istraživanja, Odjeljenje medicinskih nauka Akademije nauka i umjetnosti BiH,*
- *Dr. Katrin Nyman-Metcalf, profesor Međunarodnog i komparativnog prava na Audentes International University u Tallinnu, Estonija.*

5.3. ADMINISTRATIVNO OSOBLJE

U prvoj godini postojanja, EDUS je uspio zaposliti jednu osobu (Mirela Ajanović) kao administrativnog asistenta i projekt menadžera. Iako je to značajno postignuće, s obzirom na ambicioznost EDUS-ovog programa neophodno bi bilo zaposliti bar još jednu osobu, kako bi bilo moguće aplicirati za finansijski mnogo veće projekte od ovogodišnjih.

5.4. VOLONTERSKI RAD

Dužnosti Izvršne direktorice i Generalnog sekretara volonterski i izuzetno aktivno su obavljale Nirvana Pištoljević i Sanela Lindsay. Računovodstvo i finansije su u 2011. bile pod preciznom kontrolom roditelja, po zanimanju ekonomiste, Adnana Mehića koji je ovaj posao obavljao volonterski i u funkciji Zamjenika izvršnog direktora. Blanka Bosnić, Dženat Dreković i Ervin Berbić su volonterski radili na dizajnu i fotografijama brošura.

EDUS je takođe uspio mobilizirati relativno veliki broj studenata i nezaposlenih stručnjaka relevantnih profila za volonterski rad u projektnim učionicama, uz minimalnu naknadu za hranu i prevoz (350 KM mjesečno). Nakon tri mjeseca volonterskog rada, razmatrao bi se njihov doprinos i eventualno, ovisno o raspoloživim sredstvima, ponudio ugovor o djelu/ radu. Ovakav način zapošljavanja bio je ekonomski uslovljen, ali i opravdan- troškovi rada u učionicama su dovedeni na najnižu moguću mjeru.

6. DONATORI, PARTNERI I PODRŠKA

DONATORI:

EU, UNDP, Grad Sarajevo, Swiss Embassy (SDC), NATO HQ Sarajevo, OSCE, Općina Centar, Katrin Nyman-Metcalf, Mladi BiH (Nizozemska), porodica Lindsay, porodica Čuhura, Vodoprivreda, „Almer & Nirvan“, DHL, porodica Bezdrob.

ZVANIČNI PARTNERI:

J.U. „Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece Mjedenica“, Univerzitet u Parmi, Udruženje „Magacin Kabare“, Centar za fotografiju, film i multimediju Sarajevo (CFFM).

SPONZORI:

Ministarstvo obrane BiH, Dom Oružanih snaga, NATO HQ Sa, „Vrtlog“, Franck, Audax.

PISMENA PODRŠKA:

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Ministarstvo obrazovanja Kantona Sarajevo, Prosvjetno-pedagoški zavod, Pedijatrijska klinika KCUS-a, Dječiji odjel psihijatrijske klinike KCUS-a.

Izvještaj sastavila: Sanela Lindsay, Generalni Sekretar EDUS-a

Izvještaj ovjerila: Nirvana Pištoljević, Izvršna direktorica EDUS-a

Sarajevo, januar 2012..